

annonser på forskning.no Nyhetsbrev Stillingsmarked

forskning.no

Kultur Helse Miljø **Samfunn** Teknologi Naturvitenskap Blogg Forskersonen

ANNONSE

Annonsen er lukket av Google

[Slutt å se denne annonsen](#) [Hvorfor denne annonsen? >](#)

Fisking blir ansett som en mannsdominert bransje, ifølge forskerne. Også i fattige land. Her er en fisker som dykker etter skjell på Jeju Island i South Korea.
(Foto: Andrew Trites)

Så mye fisker kvinnene i verden

– Nå er det på tide å få øynene opp for kvinners bidrag i fiskerinæringen, mener kanadisk forsker.

 Marte Dahlen
JOURNALIST

PUBLISERT Søndag 08. mars 2020 - 04:30

ANNONSE

Slipp å kjøpe bannere

Slipp her

GULE SIDER

ANNONSE

Slik skriver du en

Skrivek

for fors

Vi tilbyr heldagskurs for forskningsinstitusjoner

Våre kurs kan være p engelsk, og gir deg prak for hvordan du s populærvitenskap

ANNONSE

Kvinner verden over fanger tre millioner tonn fisk og sjømat årlig. Omgjort til kroner og øre blir dette 50 milliarder kroner. Det er rundt 12 prosent av all småskalafiske i verden.

Siden mye av fisken går til dem selv og familien og ikke nødvendigvis blir omsatt på markedet, beregner forskerne at omsetningen er på hele for 160 milliarder kroner. Dette er beregninger som forskere ved University of British Columbia i Canada har gjort. De ønsket å si noe om hvor mye kvinnelige fiskere faktisk bidrar rent økonomisk i fiskerinæringen.

Det er i Asia, Afrika og Oseania kvinner er de mest aktive fiskerne. På verdensbasis er det to millioner kvinner som deltar i kystfiske, ifølge den nye rapporten.

Involvert i alt som skjer på land

– Tallet er sannsynligvis enda høyere, påpeker professor Siri Gerrard.

Hun har lenge forsket på kvinner i fiskerinæringen, både her hjemme og i utlandet. Ifølge henne blir mye av innsatsen kvinnene gjør, ofte glemt når oppgjørets time kommer.

Siri Gerrard er professor ved UiT - Norges arktiske universitet. (Foto: Mari Lilleslått)

Kvinner har som regel en finger med i mye av det som skjer *bak* selve fiskingen, som for eksempel filetering, produksjon av utstyr som fiskegarn og tegner, rengjøring av båter, bokføring og annet arbeid på land.

De er også viktige bidragsytere i fiskerhusholdene som mødre, koner og partnere, ifølge Gerrard.

Usikker statistikk

Det er altså mye arbeid som ikke har kommet med i regnskapet til de kanadiske forskerne. De har kun inkludert mengde fisk og sjødyr som kvinnene fanger og regnet ut hvor mye det utgjør av den totale fangsten i verden.

– Det er mye usikkert rundt denne statistikken, ifølge Gerrard.

Grunnen til at de bare har fokusert på fangst, er ifølge Sarah Harper fordi kvinners jobb i før- og etterproduksjonen i fiskerinæringen allerede er godt vitenskapelig dokumentert.

– Det som ikke er like godt dokumentert, er kvinnenes rolle som direkte produsenter i verdikjeden, sier Harper i en epost til forskning.no.

Vil snakke politikernes språk

Harper håper de nye tallene gjør at kvinnenes bidrag blir sett av beslutningstakere og politikere verden over innenfor fiskerinæringen og forvaltning.

Det å estimere hvor mye fisk og penger det faktisk er snakk om, er altså en måte å synliggjøre innsatsen på.

Sarah Harper er forsker ved University of British Colombia i Canada. (Foto: UBC)

– Da snakker vi også samme språket som politiske beslutningstakere, nemlig kroner og øre, sier hun.

– Med denne studien vil jeg få frem at kvinner også fisker, kanskje mer enn man skulle tro, og gir verdifulle bidrag til matsikkerheten over hele verden.

Investerer i egen familie

Til tross for eventuelle mørketall er Siri Gerrard glad for at denne studien retter fokus mot kvinnene som jobber med fiske rundt omkring i verden.

– Det er mange studier med fokus på kvinners sosiale og kulturelle forhold, men på dette feltet mangler man også studier som regner ut verdien av arbeidet, sier hun.

Gerrard viser til andre studier som tyder på at det lønner seg å satse på kvinner, fordi de oftere enn menn investerer inntekten i familie og lokalsamfunn.

- Les også: [Fiskekvoter inn, kvinner ut](#)

Utga seg for å være fiskermenn

Da forskerne holdt på med undersøkelsen kom det for en dag at flere av de kvinnelige fiskerne valgte å kalle seg «fisherman» istedenfor «fisherwoman». Det gjorde de for at fangsten deres skulle telle like mye som en manns.

Problemet med det var at når forskere skulle finne statistikk over fiskekvinnene, var det lite å finne.

Derfor har de kanadiske forskerne gått grundig til verks.

De brukte alt fra nasjonale databaser til lokale eksperter, til fagfellevurderte vitenskapelige artikler og vanlige avisartikler for å estimere hvor mye fisk kvinner fanger i alle land og regioner.

Totalt har de undersøkt fiskere fra 62 land.

Denne fiskeren leter etter reker i en elv i Madagaskar. (Foto: Shutterstock / NTB scanpix)

Fiskere i Norge

Siri Gerrard har forsket mye på kvinnene som fisker profesjonelt i Norge. Og det er få: I 2018 var litt over 300 kvinner registrerte fiskere, ifølge [tall fra SSB](#). Det utgjør bare 3 prosent av alle fiskere i Norge.

De tjener også betydelig mindre enn sine mannlige kolleger, viser tallene fra SSB.

Gjennomsnittlig bruttoinntekt bland de kvinnelige fiskerne var 510 000 kroner, mens mennene hadde 881 000 kroner i snitt i 2017.

Gerrard mener mange kvinnelige fiskere med egen båt arbeider under vanskelige kår i Norge.

– Fiske er et felt hvor det har vært få likestillingstiltak slik vi kjenner fra andre næringer, sier hun.

– Heldigvis ser vi at i den siste tiden er det blitt mer fokus på unge kvinner i kystfiske. Unge jenter tar også fiskerutdanning. På Møre har vi sett at fedre overlater fiskebåtrederier til sine døtre som består av større fartøyer som går langt til havs. Dette betyr at kvinnene eier og administrerer rederiene og arbeider for det meste på land. Dessuten har dyktige kvinner som er opptatt av kvinners kår og likestilling fått verv i fiskernes organisasjoner. Det burde love godt for fremtiden, avslutter hun.

Referanse:

Sarah Harper m.fl: [Valuing invisible catches: Estimating the global contribution by women to small-scale marine capture fisheries production](#). *PLOS ONE*. Mars 2020.

DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0228912>

Link: <https://forskning.no/likestilling/sa-mye-fisker-kvinnene-i-verden/1650978>